

PROTOKÓŁ Z CZYNNOŚCI KONTROLNYCH

Gospodarka finansowa placówki oświatowej

Jednostka kontrolowana: **Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ks. Piotra
Wawrzyniaka w Śremie**

Okres: **2021-2022 r.**

Chorzów, grudzień 2022 r.

I. Ogólna ocena z przeprowadzonej kontroli

Na podstawie dokonanych ustaleń należy stwierdzić, że w Szkole Podstawowej nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie, sposób prowadzenia gospodarki finansowej w zakresie prawidłowości dysponowania środkami finansowymi określonymi w planie finansowym placówki i zgodności sprawozdań z prowadzoną ewidencją księgową, pomimo uwag, jest prawidłowy. Istniejący system kontroli zarządczej wydaje się wystarczający.

Dotychczasowy sposób realizacji zadań w kontrolowanym obszarze należy ocenić **pozytywnie**, choć zaszła konieczność sformułowania rekomendacji mających na celu usprawnienie podejmowanych działań badanego podmiotu w kontrolowanym i opisanym zakresie.

Adekwatność, skuteczność i efektywność mechanizmów kontroli zarządczej w badanym obszarze uznać należy za wystarczające.

Szczegółowe ustalenia z zakresu badania opisano szczegółowo w dalszej części protokołu.

II. Opis ustalonego stanu faktycznego i wyniki kontroli gminnej jednostki organizacyjnej (placówki oświatowej)

1. Oznaczenie kontrolowanego

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie (zwana dalej „Szkołą”)
ul. Szkolna 4,
63-100 Śrem

2. Podstawa wszczęcia kontroli

Podstawą przeprowadzenia kontroli były upoważnienia nr PAOKS.077.16.2022.BLA oraz PAOKS.077.17.2022.BLA z dnia 21 stycznia 2022 r. wydane przez Burmistrza Śremu.

Kontrolowany podmiot powiadomiono o kontroli i jej zakresie.

3. Temat kontroli

Gospodarka finansowa placówki oświatowej.

4. Przedmiot i zakres kontroli

Przedmiotem kontroli było dokonanie analizy poprawności działania jednostki oświatowej na podstawie kontroli prawidłowości dysponowania środkami finansowymi określonymi w planie finansowym placówki.

Przyjęto okres kontrolowany: od 1 stycznia 2021 r. do 31 października 2022 r.

W trakcie kontroli skoncentrowano się głównie na ocenie zgodności z przepisami oraz procedurami dokumentacji finansowo – księgowej środków finansowych.

W trakcie przeglądu zastosowano techniki badawcze:

- *Badanie zgodności / skuteczności (testy zgodności)* – jedno z narzędzi oceny systemu kontroli wewnętrznej, polegające na zbadaniu sposobu przetwarzania wybranych operacji przez kontrolowany system. Celem badań jest stwierdzenie, czy system działał w sposób ciągły (tj. w całym okresie objętym kontrolą), spójny (tj. wszystkie operacje podlegające działaniu systemu traktowane były w sposób jednakowy) i skuteczny.

- *Zasięgnięcie informacji* – jedna z technik przeprowadzania zadania polegająca na uzyskaniu informacji od osób dysponujących wiedzą na dany temat, obecnych w kontrolowanej jednostce lub poza nią, w ramach posiadanego upoważnienia.
- *Obserwacja / oględziny* – technika ta polega na wizytacji pomieszczeń kontrolowanej komórki lub bezpośredniej obserwacji, realizacji zadań przez poszczególnych pracowników komórki kontrolowanej. Technika ta ma na celu wykrycie istotnych słabości w działaniu kontrolowanej komórki / jednostki.
- *Komputerowe wspomaganie analizy danych* – dla celów przeglądu i analizy danych otrzymanych w postaci raportów tekstowych wykorzystano oprogramowanie analityczne umożliwiające wszechstronne przetwarzanie danych.

W procesie badania poszczególnych zakresów operacji realizowanych przez jednostkę, kontrolujący dokonywali ich oceny, przyjmując skalę czteropunktową: ocena pozytywna, z uchybieniami, z zastrzeżeniami oraz negatywna.

Ilekczoć w sprawozdaniu powoływane są przepisy:

- ustawy o rachunkowości – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity – Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm. a nast. Dz. U z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.);
- ustawy o finansach publicznych – rozumie się przez to ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity – Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm. a nast. Dz. U z 2020 r. poz. 305 z późn. zm.);
- rozporządzenia w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 342);
- rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1564);
- rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych – rozumie się przez to

rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1718).

5. Miejsce i termin przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Szkoły (Śrem, ul. Szkolna 4), w terminie od 9 listopada do 15 grudnia 2022 r.

6. Podmiot kontrolujący

Audit Consulting Municipal Sp. z o.o., ul. Alfonsa Zgrzebnioka 58, 41 – 500 Chorzów, w którego imieniu działali: Łukasz Czapnik i Jarosław Konieczny.

Podmiot kontrolujący zapewnia, iż prawidłowo przygotował się do kontroli zgodnie z wymogami Gminy Śrem.

7. Szczegółowe ustalenia kontroli

W ramach przedmiotowej kontroli dokonano sprawdzenia dokumentacji finansowo – księgowej środków finansowych określonych w planie finansowym placówki na rok 2021 i 2022 (styczeń październik).

Księgi rachunkowe Szkoły Podstawowej nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie są prowadzone przy pomocy systemów informatycznych:

- Księgowość Optivum (Program jest składnikiem pakietu Finanse Optivum v.11.40 (z późniejszymi aktualizacjami) jednostanowiskowa zakupiony w Vulcan sp. z o.o.,
- płace prowadzone są według programu Kadry i Płace Optimum v.11.20 (z późniejszymi aktualizacjami).

Na podstawie analizy wydruków z ksiąg rachunkowych stwierdzono, że księgi rachunkowe oznaczone są pełną nazwą jednostki, której dotyczą, nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej, nazwą programu przetwarzania, oznaczona jest data sporządzenia dokumentu. Wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych są ponumerowane z oznaczeniem pierwszej i ostatniej strony oraz sumowane na kolejnych stronach w sposób ciągły w roku obrotowym.

Należy jednak zaznaczyć, że na wydrukach widnieje nazwa jednostki: Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Śremie, 63-100 Śrem, Szkolna 4. Natomiast ze statutu zamieszczonego na stronie internetowej (tekst zatwierdzony Uchwałą nr 2 Rady Pedagogicznej z dnia 12 września 2017 r. ze zmianami; ostatnia zmiana - Uchwała nr 4 Rady Pedagogicznej z dnia 25.08.2022 r.) wynika, że pełna nazwa jednostki brzmi: „Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie”.

Wniosek pokontrolny

Doprowadzić do pełnej zgodności ksiąg rachunkowych z przepisem art. 13 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.)

Polityka rachunkowości

W Szkole Podstawowej nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie obowiązują zasady (polityka) rachunkowości wymagane zgodnie z przepisem art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.). Należy jednak zauważyć, że polityka rachunkowości została wprowadzona na podstawie nieaktualnego stanu prawnego, tj. ustawy o rachunkowości wg stanu z 2010 r. oraz obowiązującego do końca 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Obecnie w tym zakresie obowiązuje Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

W związku z powyższym oraz mając na uwadze, iż co do zasady polityka rachunkowości określa zasady i procedury nieuregulowane w obowiązujących przepisach, obowiązujące w konkretnej jednostce prowadzącej księgi rachunkowe, należy wnieść następujące uwagi:

1) W dokumencie została określona nieaktualna wersja stosowanego oprogramowania. Jak wynika z wydruków z ksiąg rachunkowych, sporządzonych z datą 18 listopada 2022 r., używana była wersja programu Księgowość Optivum 16.00.0987. W polityce rachunkowości zapisano wersję 11.40. Ponadto, w niewystarczający sposób został opisany system przetwarzania danych oraz systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3c oraz 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

2). W polityce rachunkowości zapisano, że *Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadza się zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie. Warunkiem powyższego jest wpływ dokumentów potwierdzających zajście zdarzenia gospodarczego dotyczące danego okresu do 5 dnia następnego miesiąca, a na koniec roku obrotowego do 20 stycznia roku następnego.*

Wprowadzone w ten sposób terminy należy ocenić jako niewystarczające do prawidłowego ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych roku, którego dotyczą, tj. zgodnie z zasadą memoriału. Należy dążyć do ujęcia dokumentów, które mogą być zaksięgowane do właściwego okresu sprawozdawczego, aż do ostatecznego terminu zamknięcia tego okresu sprawozdawczego. W tym zakresie zaleca się rozważenie przedłużenia terminu wpływu dokumentów, szczególnie dowodów księgowych dotyczących ubiegłego roku składanych w roku następnym.

3) Zapisy dotyczące wydatków strukturalnych straciły aktualność w związku ze zniesieniem we wrześniu 2017 r. obowiązku prowadzenia klasyfikacji wydatków strukturalnych.

4) W polityce rachunkowości nie zostały określone zasady dokonywania odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych, o których mowa w § 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342). Nie ustalono również zasad wyceny środków trwałych, w szczególności wartości środków trwałych i pozostałych środków trwałych podlegających ujęciu w księgach rachunkowych na koncie 013 – „Pozostałe środki trwałe”.

5) Opisana w części IX procedura „Zwrot wydatków budżetowych w ramach roku obrotowego” została wprowadzona na podstawie nieaktualnych przepisów; rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych,

zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.) utraciło moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 2010 r.

6) W załączniku do polityki rachunkowości dotyczącym obowiązku wprowadzenia niezbędnych zmian w polityce rachunkowości dla operacji związanych z centralizacją rozliczeń podatku od towarów i usług oraz ujednoczenia zasad księgowych, datowanym na dzień 1 stycznia 2019 r., ustalono następującą zasadę: *„W przypadku nie zapłacenia przez kontrahenta faktury sprzedażowej do 15-tego dnia następnego miesiąca, należy przeksięgować z konta 130-2 (klasyfikacja właściwa dla danego dochodu) kwotę VAT na konto 130-1 z pkt. 2, a następnie odprowadzić do Urzędu (czyli należy pomniejszyć wcześniejsze dochody na pokrycie niezapłaconego podatku VAT).”*

Ustawa o finansach publicznych oraz rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy nie przewidują możliwości przeznaczania uzyskanych dochodów na wydatki, w tym przypadku na zapłacenie należnego podatku VAT. Stosownie do zasady budżetowania brutto wyrażonej w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W sprawie zasad rozliczeń podatku od towarów i usług w Gminie Śrem i jej jednostkach budżetowych obowiązuje zarządzenie nr 134/2016 Burmistrza Śremu z dnia 29 listopada 2016 r., zmiana zarządzeniem nr 165/2019 z dnia 2 grudnia 2019 r.

Mając na uwadze przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.), należy wydać następujący wniosek pokontrolny:

Wniosek pokontrolny

Opracować i wdrożyć aktualizację polityki rachunkowości, mając na uwadze przepis art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie finansowe za rok 2021 Szkoły Podstawowej nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie (bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu jednostki, informacja dodatkowa) zostało sporządzone 31 stycznia 2022 r. (korekta bilansu z datą 20 kwietnia 2022 r.) oraz opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Szkoły. Aktywa i pasywa jednostki wg stanu na dzień 31.12.2021 r. zamknęły się sumą bilansową w kwocie 2.281.469,97 zł. Wynik finansowy jednostki za 2021 rok stanowił stratę w wysokości 3.795.446,69 zł.

Na podstawie porównania wybranych pozycji bilansu oraz zestawienia obrotów i sald wg stanu na dzień 31.12.2021 r., tj. stan środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz ich umorzenia, środki trwałe w budowie (inwestycje), stan środków w kasie i na rachunkach bankowych, należności i zobowiązania - stwierdzono, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na podstawie danych wynikających z ksiąg rachunkowych.

Plan finansowy i jego zmiany

Budżet Gminy Śrem na rok 2021 został przyjęty zgodnie z uchwałą nr 225/XXIII/2020 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 17 grudnia 2020 r. Plan dochodów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie na 2022 rok wynosił 21.400,00 zł w rozdziale 80101. Plan wydatków wynosił 3.294.092,00 zł w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

w dziale 801 - Oświata i wychowanie:

- rozdział 80101 Szkoły podstawowe 3.093.737,00 zł
  - rozdział 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli 14.440,00 zł
  - rozdział 80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych 70.623,00 zł
- w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza:
- rozdział 85401 Świetlice szkolne 112.075,00 zł
  - rozdział 85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym 2.480,00 zł,
  - rozdział 85446 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli 737,00 zł.

W 2021 roku dokonano następujących zmian planu finansowego Szkoły:

- w dniu 9 lipca 2021 r. dokonano zmian wynikających z zarządzenia nr 78/2021 Burmistrza Śremu z dnia 5 lipca 2021 r.,
- w dniu 28 czerwca 2021 r. dokonano zmian wynikających z uchwały nr 321/XXVIII/2021 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 24 czerwca 2021 r.,
- w dniu 29 października 2021 r. dokonano zmian wynikających z uchwały nr 344/XXXI/2021 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 28 października 2021 r.,
- w dniu 16 grudnia 2021 r. dokonano zmian wynikających z uchwały nr 366/XXXII/2021 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 16 grudnia 2021 r.,
- w dniu 20 grudnia 2021 r. dokonano zmian wynikających z zarządzenia nr 168/2021 Burmistrza Śremu z dnia 17 grudnia 2021 r.

Plan dochodów po zmianach wynosił 20.900,00 zł. Plan wydatków po zmianach ostatecznie wynosił 3.730.469,51 zł w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

w dziale 801 - Oświata i wychowanie:

- rozdział 80101 Szkoły podstawowe 3.459.367,00 zł
- rozdział 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli 14.440,00 zł
- rozdział 80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych 92.639,00 zł
- rozdział 80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych 46.430,51 zł

w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza:

- rozdział 85401 Świetlice szkolne 115.864,00 zł
- rozdział 85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym 992,00 zł,
- rozdział 85446 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli 737,00 zł.

Dochody wykonane w 2021 r. według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych zamknęły się kwotą 15.471,83 zł. Wydatki wykonane w 2021 r. według sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych zamknęły się kwotą 3.691.902,82 zł. Zobowiązania wymagalne według stanu na 31 grudnia 2021 r. nie wystąpiły.

Budżet Gminy Śrem na rok 2022 został przyjęty zgodnie z uchwałą nr 348/XXXII/2021 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 16 grudnia 2021 r. Plan dochodów Szkoły Podstawowej nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie na 2022 rok wynosił 21.000,00 zł w rozdziale 80101. Plan wydatków wynosił 3.631.613,00 zł w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

w dziale 801 - Oświata i wychowanie:

- rozdział 80101 Szkoły podstawowe 3.401.099,00 zł
  - rozdział 80107 Świetlice szkolne 116.729,00 zł
  - rozdział 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli 16.140,00 zł
  - rozdział 80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych 95.165,00 zł
- w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza:
- rozdział 85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym 2.480,00 zł.

W 2022 roku (do 31 października 2022 r.) dokonano następujących zmian planu finansowego Szkoły:

- w dniu 1 lutego 2022 r. dokonano zmian wynikających z zarządzenia nr 12/2022 Burmistrza Śremu z dnia 31 stycznia 2022 r.,
- w dniu 4 maja 2022 r. dokonano zmian wynikających z zarządzenia nr 57/2022 Burmistrza Śremu z dnia 28 kwietnia 2022 r.,
- w dniu 30 maja 2022 r. dokonano zmian wynikających z uchwały nr 412//XXXV/2022 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 maja 2022 r.,
- w dniu 14 lipca 2022 r. dokonano zmian wynikających z zarządzenia nr 87/2022 Burmistrza Śremu z dnia 12 lipca 2022 r.,
- w dniu 26 lipca 2022 r. dokonano zmian wynikających z uchwały nr 427/XXXVII/2022 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 25 lipca 2022 r.,
- w dniu 13 października 2022 r. dokonano zmian wynikających z zarządzenia nr 119/2022 Burmistrza Śremu z dnia 7 października 2022 r.,
- w dniu 27 października 2022 r. dokonano zmian wynikających z uchwały nr 444/XXXIX/2022 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 października 2022 r.

Plan dochodów po zmianach wg stanu na 31 października 2022 r. wynosił 21.000,00 zł.
Plan wydatków po zmianach wg stanu na 31 października 2022 r. wynosił 4.287.489,88 zł, w następujących rozdziałach klasyfikacji budżetowej:

w dziale 801 - Oświata i wychowanie:

- rozdział 80101 Szkoły podstawowe 3.993.774,53 zł
- rozdział 80107 Świetlice szkolne 106.332,00 zł
- rozdział 80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli 16.140,00 zł
- rozdział 80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych 107.987,00 zł

- rozdział 80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych 31.080,35 zł

- rozdział 80195 Pozostała działalność 31.184,00 zł

w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza:

- rozdział 85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym 992,00 zł.

Dochody wykonane wg stanu na 31 października 2022 r. według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych zamknęły się kwotą 11.767,22 zł. Wydatki wykonane wg stanu na 31 października 2022 r. według sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych zamknęły się kwotą 3.717.522,92 zł. Zobowiązania wymagalne według stanu na 31 października 2022 r. nie wystąpiły.

Mając na uwadze ustalenia dokonane na podstawie analizy dokumentacji polityki rachunkowości, wydruków z ksiąg rachunkowych oraz sprawozdań finansowych i budżetowych należy stwierdzić, że:

- 1) obowiązująca w Szkole Podstawowej nr 2 im. Ks. Piotra Wawrzyniaka w Śremie polityka rachunkowości została wprowadzona częściowo na podstawie nieobowiązujących przepisów prawnych, jak również nie zawiera wszystkich elementów wymaganych przepisami ustawy o rachunkowości, w związku z tym należy opracować i wprowadzić aktualizację polityki rachunkowości;
- 2) prowadzone księgi rachunkowe pozwalają na terminowe i prawidłowe sporządzanie sprawozdań finansowych i budżetowych oraz ujmowanie zobowiązań i należności.

Dysponowanie środkami finansowymi

Kontrolą objęto dysponowanie środkami finansowymi określonymi w planie finansowym Szkoły Podstawowej Nr 2 w Śremie na 2021 r. i okres od stycznia do października 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- Planu finansowego Szkoły na 2021 r. i 2022 r ze zmianami
- Ewidencji wydatków Szkoły za 2021 r. i okres od stycznia do października 2022 r.
- Ewidencji planu finansowego i jego zmian na 2021 r. i okres od stycznia do października 2022 r.

Dokonano analizy 100 % wydatków pod kątem przestrzegania limitów ustalonych w planie finansowym Szkoły Podstawowej Nr 2 na 2021 r. Z ewidencji do konta 130 – „Rachunek bieżący jednostki” wynika, że w 2021 r. wykonano między innymi wydatki według podziałek klasyfikacji budżetowej w łącznej kwocie 3.691.902,82 zł: Natomiast w okresie od stycznia do października 2022 r. wykonano wydatki w kwocie 3.717.522,92 zł

Po analizie wydatków dokonanych w opisanych wyżej okresach, w odniesieniu do planu finansowego w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej, ujętego w prowadzonej ewidencji planu stwierdzono, że **wszystkie wydatki mieściły się w planie finansowym jednostki**. Nie stwierdzono przekroczeń limitu wydatków ustalonego w planie finansowym.

Analiza polegała na automatycznym zliczeniu na dzień każdego dokonanego wydatku narastająco kwoty wydatków i planu wynikających z prowadzonej przez Szkołę ewidencji księgowej wydatków i planu wydatków.

Podsumowując ewentualne przekroczenie limitu wydatków określonych w planie finansowym może naruszać przepisy art. 44 ust. 1 pkt 3 i art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Zgodnie z przytoczonymi przepisami wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych a dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień. Po przeprowadzonej analizie wydatków wybranych nie stwierdzono ryzyka naruszenia przywołanych przepisów.

Ponadto szczegółowo przeanalizowano poszczególne pozycje ewidencji wydatków dokonanych w 2021 r. i okresu od stycznia do października 2022 r. pod kątem ich legalności, zgodności z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków i prawidłowości wydawania i wykonywania dyspozycji wypłaty środków publicznych i w tym zakresie uwag nie wniesiono.

Wydatkowanie środków z Funduszu zdrowotnego dla nauczycieli

W Gminie Śrem, mając na uwadze treść art. 72 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania, obowiązują w tym zakresie regulacje wprowadzone uchwałą nr 151/XVIII/07 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 18 grudnia 2007 r. w sprawie określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół i przedszkoli prowadzonych przez gminę Śrem oraz warunków i sposobu ich przyznawania. W kolejnych latach przedmiotowa uchwała została zmieniona uchwałami: Nr 276/XXXI/08 z dnia 18 grudnia 2008 r. a następnie Nr 295/XXXI/2013 z dnia 29 stycznia 2013 r. W

Zgodnie w w/w uchwałami, warunkiem przyznania nauczycielowi świadczenia pieniężnego było złożenie wniosku do dyrektora placówki. Wykonując uchwałę w planach finansowych szkół i przedszkoli zapewniono środki na powyższe w wysokości 0,3 % planowanych rocznych środków na wynagrodzenie roczne nauczycieli. Wysokość jednorazowego świadczenia zdrowotnego (po zmianach związanych z uzgodnieniami ze związkami zawodowymi) wynosi do 1.000,00 zł, a przyznanie tych środków uzależniono od stanu zdrowia i choroby nauczyciela oraz od środków finansowych będących do dyspozycji dyrektora szkoły / przedszkola a nie od miesięcznego dochodu brutto na jednego członka rodziny.

W Szkole Podstawowej Nr 2 funkcjonował od 1 września 2017 r. Fundusz zdrowotny dla nauczycieli, którego zasady korzystania oparte na wspomnianej uchwale określono w Regulaminie wprowadzonym przez Dyrektora Szkoły. Za rozpatrywanie wniosków o przyznanie takiej pomocy, odpowiadała Komisja powołana przez Dyrektora Szkoły, w skład której wchodziło 3 przedstawiciele Rady Pedagogicznej wyznaczeni przez Dyrektora oraz jako przewodniczący – Wicedyrektor Szkoły.

Odnosząc się do powyższego scedowania przez Radę Miejską w Śremie (a więc organ prowadzący szkoły w gminie) w/w zadań na dyrektora szkoły, należy powołać się na tezy wynikające z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 9 lutego 2022 r. (sygn. Akt III SA/GI 1676/21), z których jednoznacznie wynika iż:

„ (...) wolą ustawodawcy, określoną w ww. przepisie Karty Nauczyciela, było powierzenie organowi prowadzącemu szkołę (w tym przypadku Radzie Miasta) dysponowanie środkami

przeznaczonymi na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, które musi przewidzieć w swoim budżecie. Umieszczenie zatem w planach finansowych szkół środków pieniężnych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, którymi dysponuje dyrektor, co znalazło uregulowanie w zakwestionowanych normach § 2 ust. 1 i ust. 2, § 4 ust. 5 i ust. 6 - jest przekroczeniem delegacji ustawowej wynikającej z przepisu art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Podobnie nałożenie na dyrektorów szkół kompetencji do tworzenia w poszczególnych szkołach komisji uczestniczących w procesie udzielania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli tych szkół, co znalazło umocowanie w zakwestionowanym § 5 uchwały, wykracza poza upoważnienie ustawowe wynikające z przepisu art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Konkludując zatem powyższe stwierdzić należy, że Rada Miasta tworząc fundusze zdrowotne (na pomoc zdrowotną dla nauczycieli) wyodrębnione w każdym roku w budżetach szkół, powierzając dyrektorom szkół dysponowanie tymi funduszami i tworzenie komisji do rozpatrywania wniosków oraz przyznając uprawnienie wnioskodawcy tego postępowania innym podmiotom niż nauczyciel - istotnie naruszyła przepis art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela w związku z art. 7 Konstytucji RP. Wskazane, istotne naruszenia prawa stanowią więc podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Pogląd powyższy znajduje także oparcie w obszernym, jednolitym orzecznictwie sądownoadministracyjnym, zgodnie z którym przepis art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela w sprawach reglamentacji środków na pomoc zdrowotną nauczycieli poza system świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego nakłada na organ prowadzący szkołę do zarezerwowania corocznie w budżetach odpowiednich środków na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, a także określenia rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania (vide: wyrok z 29 stycznia 2013 r., o sygn. akt II SA/Rz 1158/12). Z przepisu art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela wynika obowiązek organu prowadzącego szkołę zabezpieczenia corocznie w budżetach odpowiednich środków finansowych na realizację ochrony zdrowia nauczycieli. Nie ulega zatem wątpliwości, iż wysokość środków przeznaczonych na tę pomoc powinna zostać określona w budżecie gminy, czyli w uchwale podejmowanej w szczególnym trybie, podlegającej nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej. Wolą bowiem ustawodawcy, określoną w art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela, jest powierzenie organowi prowadzącemu szkołę dysponowania środkami przeznaczonymi na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, które musi przewidzieć w swoim budżecie. Umieszczenie w planach finansowych szkół środków pieniężnych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, którymi zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy

o systemie oświaty dysponuje dyrektor, jest przekroczeniem delegacji ustawowej. Stwarza to, nieprzewidzianą przepisami prawa sytuację, iż powstanie nie jeden fundusz na poziomie organu prowadzącego szkoły, ale wiele funduszy, którymi dysponować będą dyrektorzy szkół.

Abstrahując od powyższego, zgodnie z obowiązującym w/w Regulaminu, do korzystania ze świadczenia raz w roku kalendarzowym uprawnieni byli nauczyciele, którzy:

- 1) leczą się z powodu ciężkiej przewlekłej choroby;
- 2) muszą korzystać z pomocy specjalistycznej;
- 3) ponoszą koszty leczenia np. sanatoryjnego, stomatologicznego, okulistycznego, profilaktycznego itp.

Ponadto, (ze względu na niegramatyczne sformułowania zawarte w treści § 5 Regulaminu, nie jest to określone wprost), można uznać, iż z takiej pomocy finansowej mogą korzystać również nauczyciele, którzy 4) ponoszą koszty zakupu leków (zwrot częściowy lub całkowity) oraz nauczyciele 5) objęci długotrwałym leczeniem szpitalnym.

Aby otrzymać pomoc zdrowotną w formie zasiłku pieniężnego, należało złożyć wniosek wraz załączonymi: 1) aktualnym zaświadczeniem lekarskim o chorobie nauczyciela oraz 2) imiennymi rachunkami dokumentującymi poniesione koszty leczenia. Wniosek wraz z załącznikami podlegał najpierw zaopiniowaniu przez w/w Komisję a następnie mógł być zatwierdzony przez Dyrektora Szkoły.

Wybrano do sprawdzenia wypłacone kwoty pomocy zdrowotnej dla nauczycieli w 2022r., na podstawie złożonych wniosków Wypłat dokonano w czerwcu 2022 r. (4 nauczycieli) i w grudniu 2022 r. (5 nauczycieli).

Ustalono również że w/w Regulamin został uchylony zarządzeniem Nr 1/2022/2023 Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 2 z dnia 30 września 2022 r. a na dzień zakończenia kontroli nie wprowadzono nowego Regulaminu.

Podsumowując, kontrolujący podzielają stanowisko przytoczone wcześniej, w wyroku WSA, że powinien funkcjonować jeden fundusz dotyczący pomocy zdrowotnej dla nauczycieli na poziomie budżetu miasta. Biorąc jednak pod uwagę zapisy Uchwał Rady Miejskiej w Śremie regulujące te kwestię Dyrektor Szkoły był zobowiązany do przyjmowania wniosków. Ponadto ani przepisy ustawy Karta Nauczyciela ani uchwały rady Miejskiej w Śremie nie zawierały upoważnienia dla Dyrektora Szkoły do wprowadzania odrębnego Regulaminu.

Mając na uwadze fakt, iż Regulamin został uchylony, nie można wydać zalecenia pokontrolnego w tej sprawie. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że kwestia organizacji wypłat pomocy zdrowotnej dla nauczycieli wymaga szczegółowej analizy i odpowiednich decyzji na poziomie Organu Prowadzącego Szkołę.

III. Podsumowanie i podpisy

Protokół sporządzono w trzech egzemplarzach.

Kontrolowanego poinformowano o przysługującym mu prawie złożenia pisemnych zastrzeżeń i uwag wraz z uzasadnieniem, co do zawartych w protokole ustaleń.

W przypadku odmowy podpisania protokołu przez kierownika kontrolowanego podmiotu, kontrolujący umieszcza o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie Burmistrzowi Śremu.

Zastrzeżenia / Uwagi wraz z uzasadnieniem:

.....
.....
.....
.....

Śrem, dnia 20-12-2022 r.

Podpisy

Za Audit Consulting Municipal Sp. z o.o.

Łukasz Czapnik

27-12-2022 r.

Jarosław Konieczny

Bogusław Banachowicz

.....
Podpis kontrolującego

.....
Data i podpis kontrolowanego